

Rekenhof

Formele opmerkingen bij de Vlaamse begroting voor 2025

Bijlage 1 bij het onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2025

Verslag van het Rekenhof aan het departement Financiën en Begroting
Goedgekeurd in de Nederlandse kamer van het Rekenhof op 6 december 2024

INHOUD

1	Ontwerp van middelenbegroting	3
2	Ontwerp van uitgavenbegroting	3
2.1	Uitgavendecreet	3
2.2	Rechtspersonen	5
3	Algemene toelichting	5
3.1	Algemeen	5
3.2	Beleidsdomein Onderwijs en Vorming	6
3.3	Beleidsdomein Omgeving	6
3.4	Beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie	7
3.5	Tabel vorderingensaldo	7
4	Beleid- en Begrotingstoelichtingen	7
4.1	Beleidsdomein Financiën en Begroting	7
4.2	Beleidsdomein Onderwijs en Vorming	7
4.3	Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	8
4.4	Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media	9
4.5	Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken	9
4.6	Beleidsdomein Omgeving	10
4.7	Beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	11
4.8	Beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie	12
5	Toepassing van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën	13

1 Ontwerp van middelenbegroting

Agentschap Toegankelijk Vlaanderen - SJo-9SFCADX-OI

Het ontvangstenartikel kreeg de ministercode C en werd opgenomen in de BBT Integratie, Inburgering en Samenleven, terwijl dit ministercode F en de BBT Gelijke Kansen hoort te zijn.

ANTWOORD

Deze ministercode zal bij de begrotingsaanpassing 2025 correct gezet worden.

Funding costs Mijn VerbouwLening

Mijn VerbouwLening is een lening die is opgezet door de Vlaamse overheid om particulieren te ondersteunen bij het financieren van renovatiewerken in hun woning. De kapitaalsmachtigingen om Mijn VerbouwLeningen toe te kennen impliceren een verhoging van de financieringsbehoefte, waarvoor de Vlaamse overheid bijkomend moet lenen op de kapitaalmarkten. De rentekosten voor die bijkomende financiering, funding costs genoemd, worden sinds de begrotingsopmaak 2023 geraamd op het Energiefonds¹.

Bij begrotingsopmaak 2024 werd in een raming voorzien van 21,5 miljoen euro voor de funding costs². Tijdens de begrotingsaanpassing van 2024 werd die raming teruggedraaid. De funding costs voor 2024 zullen gedesaffecteerd worden op het begrotingsjaar 2025.

Artikel 12 van het middelendecreet maakt een kasmatige desaffectatie in 2025 mogelijk: *De kasmatige desaffectatie uit het Energiefonds wegens impact rentekost heeft betrekking op een deel van de opgenomen leningen kaderend binnen de totale leningsmachtiging. ... Bij een maximale leningsopname in 2024 wordt het kasmatig in 2025 te desaffacteren bedrag geraamd op 11,2 miljoen euro.*

Vanaf de begrotingsopmaak 2025 gaan de funding costs via een interne stroom doorgerekend worden tussen het VEKA³ en het departement FB⁴. Daarvoor wordt 33,3 miljoen euro geraamd.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van deze opmerking. De nog in 2025 voorziene desaffectatie van de fundingcost van 2024 heeft geen ESR-impact op de uitgavenbegroting 2025. Vanaf de fundingkost 2025 wordt deze inderdaad meer transparant aangerekend vanaf begroting 2025.

2 Ontwerp van uitgavenbegroting

¹ QEO-1QEB4KE-WT.

² QEO-1QEB4KE-WT.

³ QEO-1QEB4KE-IS.

⁴ CBo-9CEDABA-OI.

2.1 Uitgavendecreet

Verantwoordingen

Meestal is er een formele verantwoording van de artikelen en hun onderdelen, soms uitgebreid, soms slechts summier. De verantwoording is niet altijd van dezelfde inhoudelijke kwaliteit. Er zijn verschillende bepalingen waar een verantwoording deels ontbreekt. Zo is artikel 36 niet volledig verantwoord.

Bij decreetbepalingen met betrekking tot diensten met afzonderlijk beheer wordt regelmatig gewerkt met passe-partout-motiveringen die de algemene inhoud van een dergelijk artikel beschrijven, maar die gebeurlijke specifieke bepalingen onverantwoord laten. Dat is het geval bij artikel 84, vierde lid (DAB BRV- fonds). Ook bij de rechtspersonen is dat soms het geval. Er kan bijvoorbeeld worden verwezen naar het voornoemde artikel 36 (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap), of naar artikel 112 (Vlaams Brusselfonds).

De toekenning van subsidies kan alleen gebeuren op basis van een decreet. Subsidies die geen inhoudelijke decretale basis hebben, moeten worden opgenomen in de decreetbepalingen van het uitgavendecreet. De omschrijving van de subsidie stemt overeen met de omschrijving van een basisallocatie ressorterend onder het begrotingsartikel, waarbij de rechtsgrond wordt ingeschreven. Die benadering moet ook worden doorgetrokken in de verantwoording, waar nu soms alleen wordt verwezen naar basisallocaties, zonder het betrokken begrotingsartikel te vermelden.

Bij de bepalingen over de beperking van herverdelingen ontbreekt dikwijls de omschrijving van het begrotingsartikel.

De verwijzing naar paragrafen in de verantwoording ontbreekt ook regelmatig of de verantwoording volgt niet de indeling van de paragrafen, wat de verantwoording minder overzichtelijk maakt.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van deze opmerkingen van het Rekenhof.

Artikel 13

De entiteitscodes van de opgesomde orde- en thesaurieartikels zijn niet aangepast aan de fusie van de beleidsdomeinen WSE, LV, EWI tot het nieuwe beleidsdomein WEWILS. De verantwoording van het decreetartikel is nog gebaseerd op de vorige begrotingsronde (begrotingsaanpassing 2024).

ANTWOORD

In navolging van de opmerking van het Rekenhof wordt een amendement ingediend.

Artikel 33 §2

In artikel 33, §2, wordt een verkeerd begrotingsartikel opgenomen: het artikel G_{Eo}-iGHF₂TH-WT moet vervangen worden door G_{Bo}-iGHF₂TH-WT.

ANTWOORD

In navolging van de opmerking van het Rekenhof wordt een amendement ingediend.

Artikel 59 - herverdelingen

Artikel 59 van het uitgavendecreet machtigt de Vlaamse Regering om de vastleggingskredieten ingeschreven op de investeringskredieten van het beleidsdomein onderling te herverdelen. Dat artikel bevat een opsomming van de desbetreffende begrotingsartikelen. Het begrotingsartikel MBo-1MEH2EC-WT 'Cofinanciering spoor' wordt hier ten onrechte nog vermeld. Dat begrotingsartikel wordt naar aanleiding van de nieuwe begrotingsstructuur vervangen door het begrotingsartikel MBo-1MEH2FB-WT 'Cofinanciering spoor'. Het nieuwe begrotingsartikel wordt dan weer niet vermeld.

ANTWOORD

In navolging van de opmerking van het Rekenhof wordt een amendement ingediend.

Artikel 66 – Overdrachtsbepaling QEO-1QEX2KM-PR

Het uitgavendecreet neemt in artikel 66 (pagina 120) de overdracht op van 2024 naar 2025 van kredieten betreffende de provisie versnelling woningrenovatie en hernieuwbare energie (begrotingsartikel QEO-1QEX2KM-PR). Artikel 66 vermeldt in de toelichtende paragraaf bij die provisie dat een VAK-ruiter van 2023 naar 2024 werd ingeschreven met een maximum van 81,2 miljoen euro (81,2 miljoen euro min de VAK-herverdelingen van 2023). In functie van de uitvoering in 2023, zullen in de begrotingsaanpassing 2024 de nodige VEK's worden voorzien.

Het Rekenhof stelt enerzijds vast dat bovenstaande toelichting is overgenomen uit het uitgavendecreet van de begrotingsopmaak 2024 en niet werd aangepast aan de situatie van de begrotingsopmaak 2025. Anderzijds neemt de BBT de VAK-ruiter van 81,2 miljoen euro niet op bij de kredietevoluitie van het betrokken begrotingsartikel (QEO-1QEX2KM-PR).

ANTWOORD

Foutieve herneming van vroegere retroactieve overdrachtsbepaling van 2023 naar 2024 (via BO/BA 2024, nl. artikel 38 in BA2024 ter vervanging artikel 83 BO2024) naar een overdracht van 2024 naar 2025 (art. 66, §1. via BO 2025) evenals overdracht van 2025 naar 2026 (art. 66, §2. via BO2025). Deze overdrachtsbepalingen zijn terug te schrappen via amendement op BO 2025. Zie ook volgende opmerking.

Artikel 66 – Overdrachtsbepaling QEO-1QEB2KN-WT

Het uitgavendecreet neemt in artikel 66 (pagina 120) de overdracht op van 2024 naar 2025 van kredieten betreffende de uitgaven aan Fluvius in kader van de betaalbaarheid van energie (begrotingsartikel QEO-1QEB2KN-WT). Artikel 66 vermeldt in de toelichtende paragraaf bij die provisie: wordt dus een VAK-ruiter voorzien van 2023 naar 2024 met een maximum van 15,0 miljoen euro (15,0 miljoen euro min de VAK-aanrekeningen van 2023). Op hetzelfde artikel QEO-1QEE2KN-WT wordt tevens 10.000.000 euro VEK ingeschreven ter vereffening van overgedragen VAK uit 2023. Er wordt aansluitend ook een VAK-ruiter ingeschreven van 2024 naar 2025, zie desbetreffend artikel van het uitgavendecreet.

De bovenstaande toelichting is overgenomen uit het uitgavendecreet bij de begrotingsopmaak 2024 en werd niet aangepast aan de situatie van de begrotingsopmaak 2025. Dezelfde vaststelling is bovendien van toepassing op de overdracht van de kredieten op begrotingsartikel QEO-1QEB2KN-WT van 2025 naar 2026.

ANTWOORD

De overdracht van max. 15 miljoen euro van 2024 naar 2025 (compensatie aan netbeheerders voor hun premie 'asbestverwijdering in combinatie met PV en isolatie') is

initieel voorzien geweest in artikel 83, §2, van uitgavendecreet BO2024 en is hernomen/opgeslorpt geweest in artikel 38 van uitgavendecreet BA2024, zie hieronder gewijzigd artikel 83, §2. Een retroactieve herneming evenals nieuwe ruiter via uitgavendecreet BO2025 (overdracht van 2024 naar 2025 via art. 66 §1. en overdracht van 2025 naar 2026 via art. 66 §2.) is dus overbodig. Wordt geschrapt via amendement op BO 2025.

BA 2024:

OMGEVING

OVERDRACHTEN KREDIETEN

Art. 38. Artikel 83 van het decreet van 22 december 2023 houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2024 wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 83. §1. Met toepassing van artikel 16 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 wordt het onbelast kredietsaldo in vastleggingskrediet op 31 december 2023 overgedragen naar het begrotingsjaar 2024 voor onderstaande begrotingsartikelen en samengevoegd met de overeenstemmende kredieten voor het begrotingsjaar 2024.

Vlaams Parlement

BEGROTINGSARTIKEL	OMSCHRIJVING
QE0-1QEB2KN-WT	UITGAVEN AAN FLUVIUS IN KADER VAN DE BETAALBAARHEID VAN ENERGIE (BEPERKT TOT DE MIDDELEN BESTEMD VOOR DE NETBEHEERDERS AANGAANDE DE PREMIE VOOR ASBESTVERWIJDERING IN COMBINATIE MET HET LEGGEN VAN ZONNEPANELEN OF PLAATSEN VAN ISOLATIE IN DAKEN OF BUITENMUREN MET EEN MAXIMUM VAN 15.000.000 EURO)
QE0-1QEX2KM-PR	PROVISIE VERSNELLING WONINGRENOVATIE EN HERNIEUWBARE ENERGIE (BEPERKT TOT DE MIDDELEN BESTEMD VOOR DE VERHOOGDE PREMIEPERCENTAGES VAN DE MIJN VERBOUWPREMIE (MVP) VOOR DOELGROEPEN 2 EN 3 MET EEN MAXIMUM VAN 81.200.000 EURO)

§2. Met toepassing van artikel 16 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 wordt het onbelast kredietsaldo in vastleggingskrediet op 31 december 2024 overgedragen naar het begrotingsjaar 2025 voor onderstaande begrotingsartikelen en samengevoegd met de overeenstemmende kredieten voor het begrotingsjaar 2025.

BEGROTINGSARTIKEL	OMSCHRIJVING
QE0-1QEB2KN-WT	UITGAVEN AAN FLUVIUS IN KADER VAN DE BETAALBAARHEID VAN ENERGIE
QE0-1QHB2IB-PR	PROVISIE KLIMAATBELEID
QG0-1QGD2CB-PA	TOEKENNING ONROERENDERFGOEDLENINGEN (ESR 8300)

Artikel 68

Het uitgavendecreet vermeldt in artikel 68 (pagina 132) dat rentesubsidies voor energetische renovaties zowel aangerekend kunnen worden op de algemene middelen van het VEKA

(begrotingsartikel QEO-1QEB2KB-WT) als op het Energiefonds (begrotingsartikel QEO-1QEB4KE-WT). Aangezien er in 2025 geen rentesubsidies voor energetische renovaties geraamd worden binnen de algemene middelen van het VEKA, is een opname ervan binnen artikel 68 van het uitgavendecreet eigenlijk zonder voorwerp voor de begrotingsopmaak 2025. Bovendien werd de verklaring die in het uitgavendecreet werd genoteerd onder het betrokken begrotingsartikel uit de algemene middelen (begrotingsartikel QEO-1QEB2KB-WT) verkeerdelijk hernomen bij het begrotingsartikel binnen het Energiefonds, waarop wel rentesubsidies voor energetische renovaties begroot worden in 2025 (begrotingsartikel QEO-1QEB4KE-WT) en wordt in die paragraaf verkeerdelijk verwezen naar de situatie uit 2023. Het uitgavendecreet geeft onder artikel 68 bijgevolg geen correcte verklaring wat rentesubsidies voor energetische renovaties binnen het Energiefonds juist inhouden bij de begrotingsopmaak 2025.

Artikel 82 - toelagen

Artikel 82 van het uitgavendecreet stelt dat de Vlaamse Regering gemachtigd wordt om toelagen toe te kennen vanuit de algemene middelen (begrotingsartikel QEO-1QEB2KE-IS) aan het Energiefonds ten bedrage van maximaal 116,2 miljoen euro. Die paragraaf houdt geen rekening met een bijkomende besparing van 4,3 miljoen euro die de transfer reduceert naar 111,9 miljoen euro.

ANTWOORD

Opmerking is terecht en zal worden verwerkt via amendement BO2025.

2.2 Rechtspersonen

VVM De Lijn – rente ontvangsten Livan Infrastructure nv en Project Brabo I nv

In de begroting van VVM De Lijn zijn geen rente-ontvangsten opgenomen. Nochtans zijn op de aandeelhoudersleningen door Livan Infrastructure nv en Project Brabo I nv intresten verschuldigd. In de begroting van Livan Infrastructure nv wordt in een bedrag voorzien van 0,21 miljoen euro. In de begroting van project Brabo I nv is een verschuldigde intrest opgenomen van 0,52 miljoen euro aan de VVM De Lijn en de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM). In de begroting van BAM is een rente-ontvangst opgenomen van 0,25 miljoen euro.

ANTWOORD

Dit wordt rechtgezet bij BA25.

3 Algemene toelichting

3.1 Algemeen

Index en sensitiviteit voor inflatie

De algemene toelichting meldt dat de vastleggingskredieten voor de index toenemen met 955,9 miljoen euro. Nazicht toont dat het om een stijging van 940,6 miljoen euro gaat.

De toelichting vermeldt ten onrechte een indexering bij constant beleid binnen het beleidsveld Wonen van 15,4 miljoen euro VAK-index op de volumes FS3 en BSL op basis van de ABEX-index. Ter uitvoering van het regeerakkoord heeft de Vlaamse Regering respectievelijk nieuwe bedragen ten belope van 1,0 en 1,7 miljard euro voor FS3⁵ en BSL⁶ vastgelegd.

⁵ FS3-leningen worden verstrekt aan woonmaatschappijen voor de realisatie van sociale huurwoningen.

⁶ Bijzondere sociale leningen.

ANTWOORD

Er werd inderdaad 15,4 miljoen euro VAK-index teveel gerapporteerd in hoofdstuk 4.1.1. van de algemene toelichting. Het probleem blijft beperkt tot dit hoofdstuk van de algemene toelichting. In de decreten staan de correcte bedragen.

Het klopt dat voor de volumes FS3 en BSL bedragen werden vastgesteld van 1 en 1,7 miljard respectievelijk die ongewijzigd blijven gedurende de legislatuur. Er wordt inderdaad geen indexatie van deze volumes voorzien.

Kilometerheffing

Volgens de algemene toelichting bij de raming voor de kilometerheffing nemen de ontvangsten onder constant beleid toe met 26 miljoen euro. Bovenop de raming onder constant beleid worden 15 miljoen euro extra ontvangsten ingeschreven naar aanleiding van een herziening van de tarieven vanaf 1 juli 2025. In rubriek 11 (begrotingsinspanningen) van de detailtabel netto-beleidsruimte wordt nochtans melding gemaakt van een bedrag van 25 miljoen euro voor de kilometerheffing (in plaats van 15 miljoen euro). Volgens de administratie bestaat het bedrag van 25 miljoen euro uit 15 miljoen euro extra ontvangsten en 10 miljoen euro minder uitgaven. Het gaat hier echter niet om een fiscale maatregel, maar om een bijstelling van investeringsuitgaven die vorig jaar begrepen waren in de beschikbaarheidsvergoeding die wordt uitgekeerd aan de serviceprovider voor de kilometerheffing.

Wat die herziening van de tarieven inhoudt, wordt overigens alleen nader toegelicht in de memorie van toelichting bij artikel 43 van het voorliggend ontwerp van programmadecreet, maar de algemene toelichting verwijst daar niet naar.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de vaststelling van het Rekenhof.

De algemene toelichting verwijst naar de herziening van de tarieven, maar niet naar het programmadecreet op zich.

Rechtspersonen - VAK aanwending

De begroting van de onderstaande rechtspersonen neemt de VAK-aanwending van de overgedragen kredieten niet op, maar zij worden wel opgenomen in de VAK-cijfers van de algemene toelichting:

- FWO: 25 miljoen euro,
- Sport Vlaanderen: 8,7 miljoen euro,
- Toerisme Vlaanderen: 0,5 miljoen euro,
- Topstukkenfonds: 2,3 miljoen euro.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de vaststelling van het Rekenhof.

De 25 miljoen euro is een geruiterd krediet en dus beschikbaar. Hierom is het bedrag voor de volledigheid opgenomen in de algemene toelichting. In de begroting dient dit bedrag niet opnieuw te worden opgenomen daar het reeds is goedgekeurd door het Vlaams Parlement in voorgaande begrotingen.

3.2 Beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Punctuele fouten

Op pagina 54 wordt een overzicht gegeven van de loonkredieten onderwijspersoneel. Daar wordt gesteld dat de loonuitgaven voor de leersteuncentra (FCo-1FDE2DI-WT) afnemen met 5,0 miljoen euro. Dat is foutief: ze stijgen met 5,0 miljoen euro.

Op pagina 55 worden de mutaties van de werkingskredieten weergegeven. Voor het buitengewoon basisonderwijs (FCo-1FDE2DC-WT) wordt gesteld dat de werkingskredieten, exclusief indexatie en compensaties, afnemen met 0,2 miljoen euro, terwijl ze toenemen met 0,2 miljoen euro.

ANTWOORD

De opmerkingen van het Rekenhof zijn correct.

3.3 Beleidsdomein Omgeving

De algemene toelichting vermeldt onder punt 9. *Toegewezen ontvangsten* (pagina 33) dat er vanuit de algemene middelen in 116,2 miljoen euro⁷ voorzien wordt om het tekort van het Vlaams Energiefonds op te vangen. Die paragraaf houdt nog geen rekening met een besparing van 4,3 miljoen euro die de transfer reduceert naar 111,9 miljoen euro.

Daarnaast vermeldt de algemene toelichting op pagina 68 dat de ondersteuning van de energiehuizen versterkt wordt met 15 miljoen euro. Het betreft echter een versterking van 14 miljoen euro.

De detailtabel netto-beleidsruimte uit de algemene toelichting (tabel VIII-1) geeft enerzijds een negatieve impact weer op het vorderingensaldo van 241,3 miljoen euro uitbreidingsbeleid voor energie. Dat is samengesteld uit 102,7 miljoen euro *verlenging vergoeding structurele kosten Mijn VerbouwPremie voor het gedeelte energie*; 116,2 miljoen euro algemene middelen voorzien om het tekort van het Energiefonds op te vangen en 22,4 miljoen euro algemene middelen om het tekort van het Klimaatfonds op te vangen.

Het Rekenhof stelt vast dat de 116,2 miljoen euro algemene middelen om het tekort van het Energiefonds op te vangen, twee keer wordt gepresenteerd in de tabel netto-beleidsruimte.

ANTWOORD

De opmerkingen in de eerste twee paragrafen zijn correct.

3.4 Beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Punt 4.3 Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie vermeldt bij het VITO een stijging van 21,8 miljoen euro aan ESR-vastleggingskredieten, terwijl de werkelijke variatie ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2024 23,2 miljoen euro bedraagt.

ANTWOORD

De variatie ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2024 voor VITO bedraagt inderdaad 23,2 miljoen euro ipv 21,8 miljoen euro. Deze 23,2 miljoen euro is te verklaren door vooral

⁷ QEO-9QEBTKE-OI.

door een toename van de eigen ontvangsten (+39,2 miljoen euro) en anderzijds de terugdraai van eenmalige investeringsmiddelen (-16 miljoen euro).

3.5 Tabel vorderingensaldo

Volgens de tabel vorderingensaldo bedragen de rentelasten voor het ministerie 862,9 miljoen euro. In die raming zijn de rentelasten op interne financieringen opgenomen (60 miljoen euro). Bij de uitvoering wordt daarvan abstractie gemaakt. De uitvoering wordt immers bepaald door de som te nemen van alle ESR₂₁-aanrekeningen verminderd met rentelasten op de interne financieringen.

ANTWOORD

De werkwijze in de begroting 2025 is correct. De eerstkomende rapportering over de uitvoering zal hier mee in lijn gebracht worden.

4 Beleid- en Begrotingstoelichtingen

4.1 Beleidsdomein Financiën en Begroting

Programma CC – Budgettair beleid – Begrotingsartikel C_{EO}-9CCDACA-OW

De BBT neemt op pag. 17 bovenaan de titel C_{EO}-9CCDACA-OW op, maar herhaalt zowel de korte inhoud van het begrotingsartikel als de kredietevolutie van het begrotingsartikel C_{Bo}-9CCTCA-OW. In een volgende subtitel herneemt de BBT het C_{EO}-begrotingsartikel, maar dan met de correcte korte inhoud en kredietevolutie. De foutief gerapporteerde tabel wordt echter niet meegenomen in de eerste gepresenteerde totalen, zodat dit verder geen implicaties heeft.

ANTWOORD

Het betreft een materiële vergissing zonder verdere implicaties.

Programma CB – Begrotingsartikel C_{Bo}-1CBX₂AC-PR – ‘Voor het Actieplan energie-efficiëntie en voor studies’

De BBT van Financiën en Begroting verwijst bij de bespreking van de compensatie bij het begrotingsartikel C_{Bo}-1CBX₂AC-PR – Voor het Actieplan energie-efficiëntie en voor studies nog naar de oude begrotingsartikels van het beleidsdomein EW1 en WSE.

ANTWOORD hierbij de correcte begrotingsartikel voor BAQ 2024 resp BO 2025

EB0-1EEB2HU-IS
EB0-1EEA2HU-IS BA2024
TB0-1TEA2HU-IS BO2025
EB0-1EFB2LX-IS
EB0-1EFA2LX-IS BA2024
TB0-1TFA2LX-IS BO2025
Van JB0-1JDB2CY-IS
JB0-1JDE2CY-IS BA2024
TB0-1TDE2QY-IS BO2025
Van KB0-1KFX2EY-IS
KB0-1KFX2EY-IS BA2024
TB0-1TFX2LY-IS BO2025

4.2 Beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Universiteiten en hogescholen

De BBT bevat geen informatie over de geraamde ontvangsten en uitgaven van de hoger onderwijsinstellingen. Het ontbreken van die toelichting leidt ertoe dat er geen aansluiting kan gemaakt worden met de vastleggings- en vereffeningskredieten opgenomen in de tabel netto-beleidsruimte⁸ en dat de samenstelling van de kredieten niet kan achterhaald worden.

Daarnaast meldt de BBT dat de *ESR-begrotingen van al (sic) betrokken instellingen ter publicatie worden samengevoegd*, terwijl al die begrotingen bij de initiële begroting 2025 afzonderlijk werden gepubliceerd.

ANTWOORD

Alinea 1: De opmerking in de eerste zin is terecht. Vanaf de volgende BBT zal meer informatie opgenomen worden over de geraamde ontvangsten en uitgaven.

Alinea 2: De opmerking klopt vanaf de BBT2025 (door de ingebruikname van BCT).

AGION, DBFM Scholen van Morgen, School Invest, GO!

De toelichting bij de begroting van het GO!, AGION, DBFM Scholen van Morgen en School Invest is eerder een algemene beschrijving en biedt daarom weinig informatieve waarde.

ANTWOORD

⁸ 147,0 miljoen euro aan ESR-vereffeningskredieten en -21,3 miljoen euro ESR-vastleggingskredieten.

De budgetten en de bewegingen bij BO2025 zijn in de begroting opgenomen onder de toelage-artikelen onder het programma FG binnen inhoudelijk structurelement 4.1 – Onderwijsinfrastructuur. Het geheel van de budgetten draagt bij tot de ver(nieuw)bouw van het schoolpatrimonium. In de toelichtingen wordt telkens de finaliteit aangegeven.

Bij een volgende BBT zal uitgebreidere informatie opgenomen worden.

Punctuele fouten

- Op pagina 30 is voor de ontvangen toelagen op begrotingsartikel FDo-9FEETEA-OI sprake van 100 miljoen euro aan ontvangsten, terwijl het slechts om 100 duizend euro gaat.
- Op pagina 44 staat onder de inhoudelijke evolutie bij ISE F Volwassenenonderwijs dat op basis van de leerlingenprognose in het deeltijds kunstonderwijs een stijging van de inkomsten wordt verwacht. Die paragraaf is foutief opgenomen bij het volwassenenonderwijs.
- Op pagina 18 staat te lezen dat een globale dalende evolutie van de leerlingen in het basisonderwijs voor een daling van de lonen en werkingsmiddelen basisonderwijs zorgt. De lonen basisonderwijs stijgen echter met 23,5 miljoen euro (open end) (exclusief index en zij-instroom).
- Op pagina 63 staat: *Dit betreft de te betalen rente op de leningen die zijn toegekend door de Vlaamse Gemeenschap aan School Invest. In vergelijking met BA 2024 is dit bedrag hoger omdat wordt uitgegaan van een lagere gemiddelde euribor dan in 2024. In plaats van is dit bedrag hoger moet er staan: is dit bedrag lager.*

ANTWOORD

1) De opmerking klopt.

2) De opmerking klopt.

3) De lonen basisonderwijs dalen effectief omwille van een daling van de leerlingen. Echter wordt die daling gecompenseerd door een eenmalige hogere aanwending van het middelenfonds. In de tabel op blz 19 worden de 3 deelelementen van de stijging van 25.096 keuro toegelicht.

4) De opmerking klopt.

4.3 Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Vlaams agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG)

Het bedrag bij de ontvangsten, betoelaging Groeipakket, voor begrotingsaanpassing 2024, is 1.195.197 en niet 1.179.573K euro. Het verschil met begrotingsopmaak 2025 bedraagt dus 1.219.096-1.195.197 = 23.899K euro, zoals correct als mutatie is opgenomen in de algemene toelichting.

Bij de uitgaven, groeipakkettoelagen bij de begrotingsaanpassing 2024, is het VAK- en VEK-bedrag 1.209.759K euro en niet 1.194.135K euro. De toelagen gezinsbeleid of Groeipakkettoelagen bedragen 1.231.794K euro en stijgen niet met 37.659K euro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2024 zoals in de tekst vermeld, maar met 22.035K euro.

ANTWOORD

In de begeleidende tabel in BBT BO25 onder de titels ontvangsten en uitgaven staat voor Groeipakket BA24 nog de bedragen vermeld van het voorstel BA24. Dit had moeten aangepast worden naar de bedragen van het ontwerp BA24 voor het Groeipakket.

De opmerking van het Rekenhof is dus correct.

Private uitbetalingsactoren

De vermelding *De gezamenlijke begrote uitgaven bedragen 68.708K euro in vastleggingskrediet en vereffeningskrediet* is niet correct. De gezamenlijke begrote uitgaven bedragen 68.708K euro in vastleggingskrediet en 77.219K euro in vereffeningskrediet. Het verschil tussen beide is het over te dragen overschot voor 6.842K euro bij twee uitbetalingsactoren en een overgedragen tekort van twee uitbetalingsactoren van 1.669 K euro.

ANTWOORD

De tekst had inderdaad zich moeten beperken tot “68.708K euro in vastleggingskrediet”.

Agentschap Opgroeien Regie

De uitgaven voor werking en subsidies op artikel GDF-AGEF2UA-WT (werking en toelagen geïntegreerd gezinsbeleid) bedragen 1.598.829 en niet 1.566.051K euro in VEK.

ANTWOORD

De cijfers van het Rekenhof zijn correct.

Kredietevolutie toelage VIPA

Er staat een fout in de tabel bij GBo-1GIF2SX-IS. De bedragen voor de indexevolutie voor instandhoudingsforfait en strategisch forfait werden omgewisseld:

- De indexatie van het instandhoudingsforfait bedraagt 2.883K euro en niet 185K euro.
- De indexatie van het strategisch forfait bedraagt 185K euro en niet 2.883K euro.

ANTWOORD

De opmerking van het Rekenhof is correct.

4.4 Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media

4.4.1 Media

VRT - dividenden VAR

Bij de begrotingsopmaak 2024 schreef de VRT bij de inkomsten een regulier VAR⁹-dividend in van 6 miljoen euro en – net als in 2023 – een buitengewoon dividend van 5 miljoen euro, of een totaal van 11 miljoen euro. Bij de begrotingsaanpassing 2024 werd het buitengewone dividend van 5 miljoen euro geschrapt en het regulier VAR-dividend verminderd tot 2,8 miljoen euro. Bij de begrotingsopmaak 2025 wordt geen buitengewoon dividend verwacht en wordt het regulier dividend begroot op 2,6 miljoen euro. In de toelichting bij de begroting werd geen verklaring opgenomen over de sterke fluctuatie van de VAR-dividenden.

ANTWOORD

Het regulier dividend van de VAR betreft de jaarlijkse te bestemmen winst van VAR. De fluctuaties op dat vlak zijn louter te wijten aan de variërende resultaten van VAR – deze

⁹ Vlaamse Audiovisuele Regie.

zorgen ook voor variaties tussen begrotingsrondes. Voor 2025 is wel voor een bewust lagere raming gekozen op basis van de resultaten van de laatste jaren.

Het bijzonder dividend betreft uitzonderlijke uitkeringen van gereserveerde winsten - op basis van de uitgekeerde dividenden 2021-2024 en het geraamde dividend 2025 wordt een gemiddeld jaarlijks dividend van 5,4 miljoen euro gerealiseerd, wat in lijn ligt met het jaarlijks geraamd dividend in de Beheersovereenkomst 2021-2025 (5,6 miljoen euro).

4.5 Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Begrotingsartikelen participaties via verkeersveiligheidsfonds

De initiële begroting 2025 schrijft twee begrotingsartikelen¹⁰ betreffende participaties via het Verkeersveiligheidsfonds pro memorie in. Bij de nieuwe begrotingsstructuur werd voor het ontvangstenartikel een nieuw artikel¹¹ opgenomen. Uit toelichting door het departement MOW blijkt dat dit gebeurde om geen voorafname te doen aan de huidige legislatuur en de mogelijkheid tot het aangaan van participaties via het Verkeersveiligheidsfonds open te houden. Dat blijkt echter niet uit de onduidelijke toelichting die in de BBT bij het ontvangstenartikel gegeven wordt: *Het betreft de ontvangsten uit het historisch saldo van het FIA¹² dat eind 2019 volledig vereffend werd.* Het Rekenhof vraagt daarom de korte inhoud aan te passen.

ANTWOORD

We bekijken of we deze artikelen kunnen schrappen bij BA25.

Inleiding en samenvatting BBT

De inleiding en samenvatting van de BBT zijn eerder summier, zeker in vergelijking met de BBT BO 2024. Bovendien worden de belangrijkste beleidsmaatregelen en budgettaire aspecten nagenoeg niet toegelicht. Verschillende beleidsaspecten, aangekondigd in de beleidsnota 2024-2029 voor het komende jaar 2025, worden in de samenvatting niet vermeld (bijvoorbeeld Opmaak Masterplan Fiets, voorbereiding van nieuw ODC¹³ VVM De Lijn, evaluatie Masterplan Toegankelijkheid, nieuw plan inzake verkeersveiligheid ...). Wat de budgettaire aandachtspunten betreft, wordt enkel de eenmalige budgettaire inspanning (+400 miljoen euro) voor de vergroening van de vloot van VVM De Lijn vermeld in de samenvatting. De bijkomende investeringskredieten voor het beleidsdomein MOW, cfr. het Regeerakkoord, voor infrastructuur (+ 130 miljoen euro) worden niet vermeld.

ANTWOORD

We doen geen voorafnames op het GIP, dus is het logisch dat de informatie eerder summier is.

Inhoud begrotingsartikels en inhoudelijke toelichting kredietevolutie

Algemeen is de toelichting zeer summier bij de begrotingsartikels. Zo worden vele projecten en programma's in een begrotingsartikel samen kort benoemd, maar is het onmogelijk om uit te maken hoeveel middelen naar welke projecten precies gaan (bv. MDo-1MHH4RG-WT – Verkeersveiligheid). Bij de kredietevolutie wordt toegelicht wat het verschil of de verschuiving is,

¹⁰ MBo-9MHHTNA-OP en MBo-1MHH4NA-PA.

¹¹ MBo-9MHHTOD-OP.

¹² Fonds voor Voorziening en van Openbaar Nut voor de Inspectie en Automobielen.

¹³ Openbardienstencontract.

maar wordt er weinig inhoudelijke informatie gegeven over het basisbedrag, zodat er geen inschatting kan gemaakt worden van de impact van de verschuiving.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de opmerkingen van het Rekenhof.

Gewijzigde begrotingsstructuur beleidsdomein MOW

De structuur van de begroting van het beleidsdomein MOW is vanaf de begrotingsopmaak 2025 deels gewijzigd. Door die omschakeling moet het beleidsdomein de begroting beter kunnen afstemmen op de beoogde doelstellingen. Waar mogelijk wordt de opdeling gemaakt in beleid, exploitatie, onderhoud en investeringen. Zo wordt het inhoudelijk structurelement (ISE) *Verkeersveiligheid* niet meer gebruikt en werden de begrotingsartikels ingedeeld in een beleidsaspect en investeringsaspect. De indeling van de begrotingsartikels in de ISE's overtuigt echter niet altijd. Zo worden zowel de werkings- als investeringstoelage van VVM De Lijn opgenomen onder het ISE *Exploitatie gemeenschappelijk vervoer*. Gezien de investeringstoelage aangewend wordt voor investeringen, lijkt ze eerder thuis te horen onder de ISE *Investeringen gemeenschappelijk vervoer*.

Aangezien sommige begrotingsartikels onder een nieuwe ISE opgenomen zijn, werden daarvoor nieuwe begrotingsartikels aangemaakt. In de BBT bij de begrotingsopmaak 2025 wordt telkens eerst de kredietevolutie op het oude begrotingsartikel besproken, waarna het saldo wordt gecompenseerd naar het nieuwe begrotingsartikel. Nieuw beleid wordt op het nieuwe begrotingsartikel bijgesteld. Die werkwijze is transparant en de link tussen het oude en nieuwe begrotingsartikel wordt steeds duidelijk vermeld. Inhoudelijk zijn de begrotingsartikels niet gewijzigd ingevolge de nieuwe structuur.

Uit de BBT bij de begrotingsopmaak 2025 blijkt echter niet in welke mate de nieuwe opdeling heeft bijgedragen tot een betere afstemming met de beoogde doelstellingen. Er worden nog altijd geen concrete linken gelegd tussen de doelstellingen en de budgetten.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de opmerkingen van het Rekenhof.

4.6 Beleidsdomein Omgeving

4.6.1 Omgeving

ISE Water - foutieve cijfers BBT

Bij de bespreking van de Vlaamse Milieumaatschappij onder het ISE *Water* van de BBT Omgeving wordt verwezen naar de ontvangst van de toelage via artikel QBo-1QCG2DW-IS ten bedrage van 117,7 miljoen euro VAK en 117,6 miljoen euro VEK. De vermelde bedragen zijn niet correct: het betreft een toelage van 128,3 miljoen euro VAK en VEK.

ANTWOORD

Met de toelage aan de VMM via artikel QBo-1QCG2DW-IS (conform de instructies integraal toegewezen aan het grootste ISE binnen VMM – Water) worden uitgaven met betrekking tot het ISE Lucht én ISE Water gefinancierd.

Wanneer de bespreking van de VMM onder het ISE Lucht erbij wordt genomen, bekomt men wel het bedrag van 128,3 miljoen euro VAK en VEK:

4.6.2 Wonen

De BBT vermeldt bij het provisieartikel QFo-1QDB2TC-PR dat er 4,5 miljoen euro vastleggings- en vereffeningskredieten worden gecompenseerd naar de budgetten van huurpremie en huursubsidie op het begrotingsartikel QFo-1QDB2PA-WT. Die compensatie is in realiteit slechts 0,5 miljoen euro.

Er wordt een overzicht van de beleids- en regelgevingsinitiatieven opgenomen. De initiatieven worden opgelijst en de koppeling met de operationele doelstellingen worden gemaakt, maar er ontbreekt een tabel met indicatieve timing en er wordt niet vermeld welke entiteiten betrokken zijn.

Op pagina 26 en 27 van de BBT wordt in de begroting van het Vlaams Woningfonds de verkeerde ministercode gebruikt in de begrotingsartikelen (minister G is minister B geworden).

De toelichting voor de rechtspersonen Vlaams Woningfonds (VWF) en Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) in de BBT is vrij summier. Bij het VWF wordt nog een deel van hun begroting besproken, bij de VMSW ontbreekt hun begroting volledig en wordt enkel de interne stroom van Wonen in Vlaanderen aan VMSW toegelicht.

ANTWOORD

1° De tekstuele toelichting vermeldt inderdaad een foutief bedrag. De compensatie bedraagt 500 keuro, zoals vermeld in de VAK- en VEK-kolom.

2° Vermits de verschillende initiatieven uitvoerig beschreven staan in de tekst onder de operationele doelstellingen, is ervoor gekozen om (conform de instructies) in de bijlage te verwijzen naar de desbetreffende OD. In geval van betrokkenheid van andere entiteiten, staat dit bijvoorbeeld daar vermeld. Op het moment van afwerken van de BBT was er nog onvoldoende zicht op de gedetailleerde planning van de initiatieven, dit zal worden opgenomen vanaf BBT BO 2026.

3° We nemen akte van deze vergissing en zorgen er voor dat dit in volgende BBT's juist verwerkt wordt.

4° VWF is actief op 2 inhoudelijke structuurelementen: vraagondersteuning (Bijzondere Sociale Leningen, Verzekering Gewaarborgd Wonen en Huurwaarborgleningen) en aanbodondersteuning (verhuur van patrimonium). Conform de instructies wordt hun begroting dus ook besproken bij die 2 ISE's. Zie pagina 25 (vraagondersteuning) en pagina 41 (aanbodondersteuning)

VMSW is sinds de overdracht van de BSL-activiteit niet meer actief op het ISE vraagondersteuning. De toelichting gebeurt onder ISE Aanbodondersteuning, vanaf pagina 42 tot en met pagina

4.6.3 Energie en Klimaat

Verkeerde formulering

Het Vlaams Energiebedrijf is een rechtspersoon die in de BBT bij de begrotingsopmaak wordt toegelicht als *overige entiteit onder toezicht*. De toelichting die werd opgenomen bij de begrotingsopmaak 2025 is echter onterecht gewoon overgenomen uit de begrotingsopmaak 2024. Zo wordt het geraamd budget voor 2024 opgenomen (923 miljoen euro ontvangsten en 908 miljoen euro uitgaven) in plaats van het geraamd budget voor 2025 (727 miljoen euro ontvangsten en 713 miljoen euro uitgaven).

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de opmerking. De toelichting die in principe in de BBT BO 2025 was voorzien verwerkt te worden, volgt hieronder.

VLAAMS ENERGIEBEDRIJF

Het VEB ontzorgt de brede publieke sector op vlak van integraal duurzaam energiebeheer. Het VEB fungeert als aankoopcentrale voor de publieke sector voor energielevering, zo wordt geschat in 2025 2.6 TWh elektriciteit en 3.6 TWh aardgas te leveren aan circa 100.000 aansluitpunten, gebaseerd op gegevens die beschikbaar zijn medio 2024.

Naast energielevering faciliteert het VEB een reeks energiebesparende maatregelen. Zo heeft het VEB een uitgebreide waaier aan raamcontracten waarvan de publieke sector kan afnemen. Enkele voorbeelden van maatregelen zijn energiescans en -audits, zonnepanelen (via eigen financiering of via derdepartijfinanciering), relighting, renovatie, isolatie, energieprestatiecontracten...

Daarnaast beheert het VEB de energie- en patrimoniumdatabank 'TERRA'. Via TERRA combineert het VEB authentieke bronnen, waar we bestaande data hergebruiken. Momenteel wordt TERRA uitgerold naar de publieke sector, zodat zij analyses kunnen maken op hun data, wat voor nieuwe inzichten zorgt en nieuwe projectopportuniteiten. Het effect van efficiëntiemaatregelen die een overheidsorganisatie uitvoert zal ze ook kunnen gaan opvolgen via TERRA.

Alle kredieten van de VEB-begroting worden ingezet onder de ISE K Energie.

• Ontvangsten

Het gedeelte van verkopen van niet-duurzame goederen en diensten binnen de sector overheid wordt begroot op 727 miljoen euro (+12,7 miljoen euro). Dit omvat grotendeels het verkopen van de aangekochte energie, distributienet- en transmissienetkosten en taksen en bijdragen en omvat tevens de verkopen van niet-duurzame goederen en diensten binnen de sector overheid voor de energie-efficiëntie activiteit.

De stijging is in hoofdzaak het gevolg van een aantal factoren in min en plus:

- Stijging van de volumes afgenomen elektriciteit en gas;
- Stijging van de forwardprijzen voor elektriciteit en gas;
- Daling van de klikprijzen (vaste contracten) voor elektriciteit;
- Grote stijging in pass-through kosten zoals gridfees, in nasleep van de energiecrisis.

• Uitgaven

De algemene werkingskosten worden begroot op circa 713 miljoen euro (+13,8 miljoen euro). Deze omvatten enerzijds voor het overgrote deel de aankoop van energie, distributienet- en transmissienetkosten, taksen en heffingen die rechtstreeks worden doorgerekend aan de klanten. Daarnaast omvatten deze in mindere mate ook gefaciliteerde opdrachten voor de energie-efficiëntie activiteit.

De stijging is het gevolg van dezelfde effecten van volume en prijsveranderingen zoals beschreven in de ontvangstengezien het pass-through karakter (12,7 miljoen euro).

Naast de algemene werkingskosten bevatten de uitgaven ook lonen en sociale lasten van circa 12 miljoen euro. Deze zijn gestegen met 1,5 miljoen euro, wat overeenkomt met een stijging in de VTE van 13,5% op jaarbasis in combinatie met een indexatie van 2%.

BBT Energie en Klimaat: afwijking in tabel

Er is een afwijking van 8,3 miljoen euro aan vereffeningskredieten bij artikel QEO-1QHB2IH-IS tussen enerzijds de tabel kredietevolutie en de inhoudelijke toelichting in de BBT Energie en Klimaat bij het ontwerp uitgavendecreet 2025 en anderzijds de bijlage bij het uitgavendecreet begrotingsaanpassing 2024. Bij begrotingsaanpassing 2024 bedraagt het vereffeningskrediet op artikel QEO-1QHB2IH-IS 33,3 miljoen euro en geen 25 miljoen euro zoals vermeld in de BBT Energie en Klimaat 2025. De inhoudelijke toelichting van de budgettaire evolutie van het ISE *Klimaat* maakt tevens melding van het foutief bedrag van 25 miljoen euro.

ANTWOORD

Dit betreft de toelage aan de DAB BRV-fonds. Het correcte bedrag is 33,3 miljoen euro vereffeningskrediet zoals vermeld in het uitgavendecreet bij begrotingsaanpassing 2024, hetgeen overeenkomt met de ontvangstenzijde van de DAB BRV-fonds. Het bedrag van 25 miljoen euro in de BBT Energie en Klimaat 2025 is m.a.w. niet correct.

4.7 Beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

4.7.1 Digitalisering en Facilitair Management

4.7.1.1 Beleidsveld Digitalisering

Digitalisering Vlaamse overheid

Het Vlaams regeerakkoord voorziet in het kader van de digitalisering van de Vlaamse overheid in een positieve bijstelling van 35 miljoen euro voor digitale beleidsdomeinoverschrijdende initiatieven, zoals modernisering Magda als geïntegreerd dataplatform, centrum digitale veiligheid, artificiële intelligentie en veiligheidsbouwstenen. De BBT geeft geen toelichting over de geplande besteding van die middelen. Hoewel het om een aanzienlijk bedrag gaat, wordt de bijstelling niet expliciet vermeld in de tabel netto-beleidsruimte. In plaats daarvan is het opgenomen onder de categorie *overige*, wat de transparantie vermindert.

ANTWOORD

De 35 MIO euro worden opgenomen bij de reguliere werkingsmiddelen om enerzijds de stijgende uitgaven af te dekken ten gevolge van exogene kostendrijvers (kosten ten gevolge van stijgend gebruik: infrastructuurkosten, aansluitingskosten,...) en anderzijds de nodige investeringen te realiseren zodat de bestaande beleidsdomeinoverschrijdende systemen worden gemoderniseerd zodat de bedrijfszekerheid en digitale veiligheid worden verhoogd. Daarnaast zal ook een deel van deze middelen ingezet worden voor de opstart van verschillende nieuwe beleidsdomeinoverschrijdende initiatieven die gebundeld worden in een nieuw Vlaanderen Radicaal 3 investeringsprogramma.

4.7.1.2 Beleidsveld Interne dienstverlening Vlaamse overheid

Investeringsprogramma energiebeheer overheidsgebouwen

Het regeerakkoord voorziet een extra injectie voor het Investeringsprogramma energiebeheer overheidsgebouwen (IEO). Die kredieten worden aangewend voor energiebesparende investeringen in gebouwen die beheerd worden door een entiteit van de Vlaamse Gemeenschap en werden als uitgave voorzien bij de DAB IEO. Bij de initiële begroting 2025 worden daarvoor in de algemene uitgavenbegroting 10 miljoen euro VAK en 10 miljoen euro VEK ingeschreven op het toelageartikel (SHo-1SKA2QX-IS) aan de DAB Investeringsprogramma energiebeheer overheidsgebouwen¹⁴. De BBT vermeldt voor de bijstelling op het toelageartikel echter ook 20 miljoen aan VAK. Daardoor zijn ook de VAK in het overzicht totalen per programma en de betrokken budgettaire kaders 10 miljoen euro overschat.

ANTWOORD

Het VAK-bedrag op de toelage werd aangepast zodoende dat de vastleggingskredieten en vereffeningskredieten aan elkaar gelijk zijn op het IS-artikel (SHo-1SKA2QX-IS). Het VAK en het VEK dient aan elkaar gelijk te zijn om in OraFin de toelage aan de DAB (als interne verrichting) te kunnen verwerking. De doorvertaling van deze aanpassing is niet opgenomen in de BBT waardoor er nog een verschil op zit.

4.7.2 Ondersteuning Vlaamse Regering, rampenschade, buitenlands beleid, ontwikkelingssamenwerking en internationaal ondernemen

Initiatieven maatschappelijke bijdrage Vlaamse Regering

Het beleidsveld ondersteuning Vlaamse Regering krijgt ter uitvoering van het regeerakkoord 2024-2029 jaarlijks 2,0 miljoen euro extra voor initiatieven in het kader van de maatschappelijke bijdrage van de Vlaamse Regering. Het is niet duidelijk waarvoor die middelen effectief gebruikt zullen worden. Bovendien worden de extra middelen al afgetopt met een bedrag van 0,5 miljoen euro in afwachting van de ontvangst van een gewijzigde dotatie-aanvraag van het Vlaams Parlement.

ANTWOORD

Deze middelen zullen worden ingezet voor initiatieven die gericht zijn op de promotie van Vlaanderen en het versterken van de zichtbaarheid en bekendheid van Vlaanderen.

Verwerking besparingsoefening

Op het beleidsveld ontwikkelingssamenwerking is er een besparingsoefening van 2,0 miljoen euro. Die wordt volgens de BBT verdeeld over vijf maatregelen die slaan op vijf verschillende begrotingsartikelen. In de begroting wordt die besparing echter volledig toegerekend op het begrotingsartikel SAo-1SOA2LA-WT.

ANTWOORD

Om tegemoet te komen aan deze opmerking wordt via amendement de besparing van 2 miljoen euro verdeeld over de betrokken begrotingsartikelen van het beleidsveld ontwikkelingssamenwerking.

¹⁴ Toelagen aan DAB's worden immers verwerkt als interne verrichting, waarbij de VAK gelijkgesteld worden aan de VEK.

4.8 Beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

4.8.1 Zeevisserij en Aquacultuur

De BBT meldt dat bij de entiteit *Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquacultuur* (FIVA) de VAK bestaan uit 2,96 miljoen euro aan VAK en een heel beperkt bedrag aan eigen ontvangsten. Om de transparantie van de BBT te bevorderen, stelt het Rekenhof voor om de VAK verder uit te splitsen over:

- projectsteun aan het EV ILVO: 0,25 miljoen euro;
- investeringssteun en andere tegemoetkomingen: 1,87 miljoen euro;
- terugbetaling van projectsteun aan het IVA Landbouw en Zeevisserij: 0,45 miljoen euro;
- toekenning van subsidies aan visserijprojecten: 0,39 miljoen euro.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de opmerking van het Rekenhof.

4.8.2 Werk

Begrotingsartikel Betaald Educatief Verlof + Start- en Stagebonus

De begroting voorziet voor de uitgaven van de opleidingscheques en het Vlaams opleidingsverlof in een apart begrotingsartikel *Betaald Educatief Verlof + Start- en Stagebonus*¹⁵. Aangezien het *Betaald Educatief Verlof* vervangen is door het *Vlaams opleidingsverlof* en de *start- en stagebonus* is afgeschaft, raadt het Rekenhof aan om de benaming van het begrotingsartikel te wijzigen naar *Vlaams opleidingsverlof en opleidingscheques*.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de opmerking van het Rekenhof.

De benaming van het begrotingsartikel zal aangepast worden, ten laatste bij de eerstvolgende begrotingsronde.

Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)

De meerjarenraming 2024-2029 voorziet in 2025 een besparing van 79,1 miljoen euro in het kader van de rationalisering van de arbeidsmarktsubsidies en 20,0 miljoen euro op de kerntaken van de VDAB. Op basis van de voorgelegde begroting van de VDAB is het onduidelijk hoe de opgelegde besparing van 30 miljoen euro, waarvan 20 miljoen euro op de kerntaken en bijkomend 10 miljoen euro uit kostenefficiënties, zal worden gerealiseerd.

ANTWOORD

De voornaamste bijsturing van de begroting 2025 betreft de besparing van 20 miljoen euro.

Het meerjarig financieel kader in het regeerakkoord voorziet een cumulatieve vermindering van de VDAB dotatie, beginnend met 20 miljoen euro in 2025 en oplopend tot 80 miljoen euro in 2028. Het besparingspad vereist een grondige hervorming van de werking en het dienstverleningsaanbod van VDAB en partners, alsook een afweging van wat VDAB nog voor welke klanten kan betekenen en tegen welke voorwaarden.

¹⁵ TBo-1TIE2VB-WT.

Voor de besparing van 10 miljoen dient nog gekeken te worden hoe dit instrument hervormd kan worden met oog op een meer doelgerichte en kostenefficiënte inzet van de middelen.

Apparaatskredieten departement WEWIS

Naar aanleiding van de fusie van de beleidsdomeinen WSE, LV, EWI en de ermee gepaard gaande samenvoeging van de departementen EWI en WSE tot het departement WEWIS, zijn de oorspronkelijke apparaatskredieten van beide departementen samengevoegd en verankerd in de BBT Werk. In de tabel VI *Apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld* van de BBT Werk is geen rekening gehouden met de negatieve indexatie van 0,04 miljoen euro op de vastleggings- en vereffeningskredieten van de begrotingsaanpassing 2024. Daardoor bedragen de vastleggings- en vereffeningskredieten respectievelijk 70,22 miljoen euro en 67,47 miljoen euro in plaats van 70,26 miljoen euro en 67,51 miljoen euro.

ANTWOORD

Conform de begrotingsinstructies (Omzendbrief VR 2024 2604 MED.0145/2BIS) voor BA2024 en BO2025 heeft het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) een voorstel aangeleverd om de impact van de endogene groei op de loonkredieten per entiteit te berekenen. Voor BA2024 bedroeg de impact van de endogene groei -41 keuro voor het departement WSE. Deze impact werd meegenomen en toegepast door het departement Financiën en Begroting bij de berekening van de begrotingskredieten bij BA2024.

Het lijkt er op dat deze impact van -41 keuro bij BO2025 niet verder werd doorgetrokken in de berekening van de loonkredieten van het nieuwe departement WEWIS. De vaststelling van het Rekenhof is dus correct. Bij het opstellen van de BBT BO2025 hebben wij dat in de drukke omstandigheden niet opgemerkt.

Afstemming compensaties

De compensaties bij het begrotingsartikel TBo-1TDE2QY-IS konden niet allemaal worden afgestemd met de andere partij. Zo wordt de compensatie van de loonkost voor de overdracht van drie personeelsleden ingezet voor vzw EPOS (137.000 euro) volledig toegewezen aan begrotingsartikel FBo-1FAE2ZZ-WT, terwijl dat in de BBT van Onderwijs en Vorming wordt toegewezen aan begrotingsartikel FBo-1FAE2ZZ-WT voor 11.000 euro en aan begrotingsartikel FBo-1FAE2ZZ-LO voor 126.000 euro.

Door het ontbreken van de toelichting van de IVA ILVO kan de compensatie voor de terugname van de tijdelijke financiering van een coördinator (41.000 euro) niet worden afgestemd met de andere partij.

ANTWOORD

Een compensatie werd voorzien van TBo-1TDE2QY-IS VDAB naar FBo-1FAE2ZZ-WT -DOV voor de loonkosten van drie personeelsleden die werden overgedragen van VDAB naar DOV voor vzw EPOS (besluit VR 3 mei 2024).

Tot op het ogenblik van indiening van de opmaak van de BBT BO2025 werd aan de administratie van het Departement WSE niet duidelijk gecommuniceerd naar welke verschillende begrotingsartikelen en voor welke overeenkomstige bedragen deze compensatie zou verlopen. Teneinde ervoor te zorgen dat de compensatie met het juiste totale bedrag zou worden overgeheveld naar DOV werd deze voorzien op één begrotingsartikel m.n. FBo-1FAE2ZZ-WT.

De terugname van de tijdelijke financiering van een coördinator kadert in het project transitiepunten. Deze terugname is afgestemd met VLAIO.

4.8.3 Sociale Economie

De meerjarenraming 2024-2029 voorziet vanaf 2025 een jaarlijkse *begrotingsinspanning* van 10,5 miljoen euro door het *hervormen van de sociale economie en versterken van de sociale inspectie*. Het is echter niet duidelijk hoe deze besparing zal gerealiseerd worden.

De BBT Sociale Economie¹⁶ en de BBT Werk¹⁷ leggen bij de bespreking van de begrotingsartikelen de link naar die besparingsmaatregelen, maar er ontbreekt een overzicht met alle concrete maatregelen en de budgettaire impact. Het Rekenhof beveelt aan om een dergelijk overzicht op te nemen, dat bij elke begrotingsronde geactualiseerd en aangevuld wordt met de effectief gerealiseerde besparingen. Dat zou de leesbaarheid en transparantie van de BBT en de link met de meerjarenraming bevorderen.

ANTWOORD

Het betreft een budgettaire inspanning ten bedrage van 10,5 miljoen euro en als volgt wordt gerealiseerd:

3,5 miljoen euro in de sociale economie op het begrotingsartikel mbt Individueel Maatwerk – begeleidingspremie wegens het nog niet op kruissnelheid zijn van deze maatregel.

2,5 miljoen euro in de sociale economie op het begrotingsartikel mbt de ondersteuning van de sociale economie door het instrumentarium ter zake te rationaliseren.

Daarnaast is er 4,5 mio aan meerontvangsten voorzien vanuit de Vlaamse Sociale Inspectie die moeten voortvloeien uit de versterking van de Sociale Inspectie zodat we de strijd tegen sociale fraude verder kunnen opnemen met als doel eerlijke concurrentie na te streven, bescherming van de werknemers na te streven en (subsidie)misbruiken tegen te gaan.

Er wordt akte genomen van de aanbeveling van het Rekenhof om een overzicht van de besparingsmaatregelen toe te voegen aan de BBT dat geactualiseerd kan worden.

5 Toepassing van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën

Ontbreken van verplichte informatie

Artikel 12 van de VCO stelt dat de jaarlijkse begroting ten minste de volgende componenten moet bevatten:

1. een economische classificatie;
2. een classificatie van de overheidsfuncties;
3. de programma's;
4. de inhoudelijke structuurelementen;
5. de identificatie van de verantwoordelijke entiteit binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

¹⁶ Zo meldt de BBT een besparing van 6,0 miljoen, waarvan 2,5 miljoen euro op het begrotingsartikel TBo-1THC2TA-WT *Ondersteuningsmaatregelen sociale economie en duurzaam en sociaal ondernemerschap* en 3,5 miljoen euro op het begrotingsartikel TBo-1THC2UF-WT *Individueel maatwerk*.

¹⁷ Ter uitvoering van het regeerakkoord wordt de sociale inspectie versterkt met 30 inspecteurs. Door meer controles van de sociale inspectie wordt er jaarlijks 4,5 miljoen euro meeropbrengst geraamd.

Net zoals bij de vorige begrotingsrondes ontbreekt de economische classificatie en de classificaties van de overheidsfuncties.

Artikel 17 van de VCO stelt dat de algemene toelichting ten minste de volgende elementen moet bevatten:

1. een synthese en analyse van het begrotingsbeleid;
2. een schets van de economische omgeving;
3. de evolutie van de ontvangsten en de uitgaven op geconsolideerde basis;
4. de toelichting bij de normnaleving;
5. de informatie over het financieel beheer en de schuldbestand;
6. de stand van de uitstaande verplichtingen.

Het Rekenhof stelt vast dat het laatste punt ontbreekt in de algemene toelichting.

ANTWOORD

Er wordt akte genomen van de opmerking van het Rekenhof.